

1^ο ΛΥΚΕΙΟ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ 15^ο

Η Συνάρτηση

$$f(x) = \alpha \cdot \eta\mu x + \beta \cdot \sigma\upsilon\nu x$$

Το

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

περιλαμβάνει

- ΒΑΣΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ
- ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
- ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

No 5

Τάξη : Β΄ Λυκείου
Μάθημα : Άλγεβρα
Κεφάλαιο : 1^ο
Διδακτική ενότητα : 5^η
Ημερομηνία : 29-10- 2018
Διδάσκων καθηγητής : Ηλίας Ράιδος

Η συνάρτηση

$$f(x)=\alpha \cdot \eta\mu x+\beta \cdot \sigma\upsilon\nu x$$

ΕΠΙΠΕΔΟ 1ο

Α. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

α) Βασικές ερωτήσεις θεωρίας

ΕΡΩΤΗΣΗ 1η: Πως προκύπτει η γραφική παράσταση της $f(x)=\rho \cdot \eta\mu(x+\varphi)$ όταν είναι γνωστή η γραφική παράσταση της $g(x)=\rho \cdot \eta\mu x$;

ΕΡΩΤΗΣΗ 2η: Ποια είναι τα συμπεράσματα για την περίοδο και τα ακρότατα της συνάρτησης $f(x)=\rho \cdot \eta\mu(x+\varphi)$

ΕΡΩΤΗΣΗ 3η: Τι λέγεται ημιτονοειδής καμπύλη;

ΕΡΩΤΗΣΗ 4η: Τι λέγεται γραμμική τριγωνομετρική εξίσωση;

ΕΡΩΤΗΣΗ 5η: Τι λέγεται συμμετρική τριγωνομετρική εξίσωση;

β) Ερωτήσεις θεωρίας για τα κριτήρια αξιολόγησης

ΕΡΩΤΗΣΗ 6η: Αν $\alpha, \beta \neq 0$ τότε για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $\alpha \cdot \eta\mu x + \beta \cdot \sigma\upsilon\nu x = \rho \cdot \eta\mu(x+\varphi)$
όπου $\rho = \sqrt{\alpha^2 + \beta^2}$ και $\varphi \in \mathbb{R}$ με $\sigma\upsilon\nu\varphi = \frac{\alpha}{\rho}$, $\eta\mu\varphi = \frac{\beta}{\rho}$.

ΕΡΩΤΗΣΗ 7η: Τι λέγεται διαφορά φάσεως των καμπυλών $y = \rho \cdot \eta\mu(x+\varphi)$ και $y = \rho \cdot \eta\mu x$;

Β. ΠΑΡΑΔΕΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

α) Παραδείγματα και εφαρμογές του σχολικού βιβλίου

1. Να βρείτε την περίοδο, την μέγιστη και ελάχιστη τιμή της συνάρτησης $f(x) = 2\eta\mu(x + \frac{\pi}{4})$ και στη συνέχεια να γίνει η γραφική της παράσταση,

2. Να επιλύσετε τις εξισώσεις

ι) $\sigma\upsilon\nu x - \eta\mu x = 1$

ιι) $\sqrt{2}\eta\mu x + \sqrt{6}\sigma\upsilon\nu x + 2 = 0$

3. Ορθογώνιο τρίγωνο ABM είναι ορθογώνιο στο M .

Να βρεθεί η γωνία $A = \omega$ έτσι ώστε να ισχύει $(MA) + (MB) = 2\sqrt{6}$ όταν $(AB) = 4$

4. Να βρείτε την μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης

$$f(x) = 5\eta\mu x + 12\sigma\upsilon\nu x + 3$$

5. Με συρματοπλέγμα μήκους 40m περιφράσσουμε τμήμα γής σχήματος ορθογωνίου τριγώνου που έχει υποτείνουσα h m και μια οξεία γωνία θ rad.

Ι) Να αποδείξετε ότι $h = \frac{40}{\eta\mu\theta + \sigma\upsilon\nu\theta + 1}$

ιι) Για ποια τιμή του θ το h παίρνει την μικρότερη τιμή και ποια είναι αυτή;

β) Συμπληρωματικά παραδείγματα και εφαρμογές.

6. Να επιλυθεί στο $[0^{\circ}, 360^{\circ}]$ η εξίσωση $3\eta\mu\chi + 2\sigma\upsilon\nu\chi = 2$

7. Να επιλυθεί η ανίσωση $\eta\mu\chi - \sqrt{3}\sigma\upsilon\nu\chi + 1 \geq 0$.

8. Να γράψετε στη μορφή $f(\chi) = \rho \eta\mu(\chi + \varphi)$ τις συναρτήσεις

ι) $f(\chi) = \sqrt{3}\eta\mu\chi - \sigma\upsilon\nu\chi$

ιι) $f(\chi) = -\eta\mu\chi + \sigma\upsilon\nu\chi$

9. Να επιλυθεί η ανίσωση

$$\sqrt{3}\eta\mu 4\chi + \sigma\upsilon\nu 4\chi \geq \sqrt{2}$$

10. Δύο ρεύματα με την ίδια κυκλική συχνότητα ω και με εντάσεις $I_1 = 2\eta\mu\omega t$ και $I_2 = 2\eta\mu(\omega t + \frac{2\pi}{3})$ διαρρέουν έναν αγωγό. Ναδειχθεί ότι το άθροισμά τους έχει την ίδια κυκλική συχνότητα.

ΕΠΙΠΕΔΟ 2ο

1.ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΡΙΣΕΩΣ ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ

Να απαντήσετε στις ερωτήσεις κρίσεως και στα ερωτήματα σωστό ή λάθος, δικαιολογώντας την απάντησή σας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 1η

Μπορεί η διαφορά φάσεως των καμπυλών $y = \rho \cdot \eta\mu\chi$, $y = \rho \cdot \eta\mu(\chi + \varphi)$ να είναι αρνητικός αριθμός;

ΕΡΩΤΗΣΗ 2η

Πως προκύπτει η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(\chi) = 2 \cdot \eta\mu(\chi - \frac{\pi}{4})$ με μετατόπιση;

ΕΡΩΤΗΣΗ 3η

Πως μετασχηματίζεται η συνάρτηση $f(\chi) = \alpha \cdot \eta\mu\chi + \beta \cdot \sigma\upsilon\nu\chi$, $\alpha, \beta \neq 0$ στη μορφή $f(\chi) = \rho \cdot \eta\mu(\chi + \varphi)$;

ΕΡΩΤΗΣΗ 4η

Είναι σωστό ή λάθος ότι:
Η συνάρτηση $f(\chi) = \rho \cdot \eta\mu(\chi + \varphi) + \kappa$, $\rho > 0$ έχει ακρότατα τα $\kappa + \rho, \kappa - \rho$.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5η

Είναι σωστό ή λάθος ότι:
Η συνάρτηση $f(\chi) = \frac{1}{g(\chi) + \kappa}$ με $g(\chi) = \rho \cdot \eta\mu(\chi + \varphi)$, $\rho > 0$ έχει μέγιστο το $\frac{1}{\kappa + \rho}$ και ελάχιστο το $\frac{1}{\kappa - \rho}$.

2.ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΚΕΝΟΥ - ΔΙΑΤΑΞΗ

Κάθε στοιχείο της στήλης (Α) αντιστοιχίζεται με ένα μόνο στοιχείο της στήλης (Β). Συνδέστε με μία γραμμή τα στοιχεία των δύο στηλών.

Στήλη (Α)	Στήλη (Β)
$f(x)=a\cdot\eta\mu x+\beta\cdot\sigma\upsilon\nu x$	$\sqrt{2}\ \eta\mu\left(x+\frac{\pi}{4}\right)$
Διαφορά φάσεως	$\rho\cdot\eta\mu(x+\phi)$
$\eta\mu x+\sigma\upsilon\nu x$	2π
Περίοδος της $y = \rho\cdot\eta\mu(x+\phi)$	προς τα δεξιά κατά ϕ
προκύπτει από οριζόντια μετατόπιση της $y = \rho\cdot\eta\mu x$	ϕ
Η $y = \rho\cdot\eta\mu(x+\phi)$ προκύπτει από οριζόντια μετατόπιση της $y = \rho\cdot\eta\mu x$	προς τα αριστερά κατά ϕ

Συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις.

Α) Η συνάρτηση $y = \rho\cdot\eta\mu(x+\phi)$ είναι ..... με περίοδο $T = \dots$, έχει μέγιστο ίσο με ..... και ελάχιστο ίσο με .....

β) Η $f(x) = a\cdot\eta\mu x + \beta\cdot\sigma\upsilon\nu x$ μετατρέπεται σε $f(x) = \dots$, όπου $\rho = \dots$ και $\phi \in \mathbb{R}$

με .....

γ) Η γραφική παράσταση της $f(x) = \sqrt{2}\ \eta\mu\left(x+\frac{\pi}{4}\right)$ προκύπτει .....

.....

Διατάξτε από τη μικρότερη στην μεγαλύτερη τις τιμές των φάσεων των συναρτήσεων

α) $f(x) = 2\ \eta\mu\left(x+\frac{\pi}{4}\right)$

β) $g(x) = \eta\mu x + \sigma\upsilon\nu x$

γ) $h(x) = 2\ \eta\mu\left(2x-\frac{\pi}{3}\right)$.

3. ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1Η

Η συνάρτηση $f(x)=\rho \cdot \eta\mu(x+\phi)$ έχει

- Α μέγιστο το ρ και ελάχιστο το $-\rho$.
- Β μέγιστο το $-\rho$ και ελάχιστο το ρ .
- Γ μέγιστο το $|\rho|$ και ελάχιστο το $-|\rho|$.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2Η

Η εξίσωση $\alpha \cdot \eta\mu\chi + \beta \cdot \sigma\upsilon\nu\chi = \gamma$ έχει λύση, όταν

- Α $\alpha^2 + \beta^2 = \gamma^2$
- Β $\alpha^2 + \beta^2 \geq \gamma^2$
- Γ $\alpha^2 + \beta^2 \leq \gamma^2$

ΕΡΩΤΗΣΗ 3^Η

Η γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x)=\rho \cdot \eta\mu(x+\phi)$ είναι

- Α ευθεία.
- Β παραβολή
- Γ ημιτονοειδής καμπύλη.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4Η

Η συνάρτηση $f(x)=\rho \cdot \eta\mu(x+\phi) + \kappa$, $\rho > 0$ έχει

- Α μέγιστο το ρ και ελάχιστο το $-\rho$.
- Β μέγιστο το $\kappa \cdot \rho$ και ελάχιστο το $-\kappa \cdot \rho$.
- Γ μέγιστο το $\kappa + \rho$ και ελάχιστο το $\kappa - \rho$.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5Η

Η συνάρτηση $f(x)=2 \cdot \eta\mu(x - \frac{\pi}{4})$ έχει γραφική παράσταση που προκύπτει από την μετατόπιση

της γραφικής παράστασης της $y=2\eta\mu\chi$ κατά $\frac{\pi}{4}$ προς τα

- Α δεξιά.
- Β αριστερά.
- Γ άνω.

4.ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: ΠΟΤΕ.....ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:ΟΤΑΝ..

Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις:

Πότε.....

με όταν...

Ερώτηση α)

..... γραφική παράσταση μιας συνάρτησης είναι ημιτονοειδής καμπύλη;

Ερώτηση β)

..... η συνάρτηση $f(x)=ρ.ημ(x+φ)$ έχει μέγιστο το $ρ$ και ελάχιστο το $-ρ$;

Ερώτηση γ)

..... την παράσταση $α.ημx+β.συνx$ στην $ρ.ημ(x+φ)$;

Ερώτηση δ)

..... η γραφική παράσταση της $y= ρ.ημ(x+φ)$ προκύπτει από οριζόντια μετατόπιση κατά $φ$ μονάδες προς τα αριστερά της $y=ρ.ημx$;

Ερώτηση ε)

..... η συνάρτηση $y=ρ.ημ(ωx+φ)$ έχει περίοδο $0 < T < 2π$;

5.ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Διατυπώσεις των θεμάτων.

11. Να βρείτε την περίοδο, την μέγιστη και ελάχιστη τιμή της συνάρτησης $f(x)=\eta\mu(x-\frac{\pi}{2})$ και στη συνέχεια να γίνει η γραφική της παράσταση,

12.Να επιλύσετε τις εξισώσεις

ι) $\eta\mu 2x - \sqrt{3} \sigma\upsilon\nu 2x = 1$

ιι) $3\sigma\upsilon\nu x + 2\eta\mu x = \sqrt{13}$

13. Να βρείτε την μέγιστη και την ελάχιστη τιμή της συνάρτησης

$$f(x) = 4\sigma\upsilon\nu x(\eta\mu x + \sigma\upsilon\nu x)$$

14. Σε ημικύκλιο διαμέτρου $(AB)=6\text{cm}$, να βρεθεί σημείο Γ τέτοιο, ώστε να ισχύει $A\Gamma + \Gamma B = 8 \text{ cm}$.

15. Να μελετήσετε και να παραστήσετε γραφικά την συνάρτηση $f(x)=\eta\mu x - \sigma\upsilon\nu x$

3.ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

16. Να επιλύσετε την εξίσωση

$$2\eta\mu\chi(\sqrt{3}\sigma\upsilon\nu\chi-\eta\mu\chi) = \sqrt{2} - 1$$

17.Μια μπάρα AB μήκους 2m τοποθετείται οριζόντια μεταξύ δύο κάθετων τοίχων . Για μεγαλύτερη αντοχή πρέπει να τοποθετηθεί, έτσι ώστε (OA)+(OB) να γίνει μέγιστο, όπου O το σημείο τομής του επιπέδου που περιέχει την AB και είναι παράλληλο στο επίπεδο του πατώματος και των δύο τοίχων.

ι) Να εκφράσετε το (OA)+(OB) σε συνάρτηση του θ, όπου θ η γωνία OAB.

ιι)Να βρείτε την τιμή του θ για την οποία το (OA)+(OB) γίνεται μέγιστο και να προσδιορίσετε το μέγιστο αυτό.

18.Δίνεται κύκλος κέντρου ο και διαμέτρου AB . Αν Μ σημείο του κύκλου , Κ η προβολή του Μ στην AB και θ η γωνία ΜΑΟ

ι) Να δείξετε ότι η περίμετρος Ρ του τριγώνου ΜΚΟ ισούται με $P=1+\eta\mu 2\theta+\sigma\upsilon\nu 2\theta$

ιι)Για ποια τιμή του θ το Ρ παίρνει τη μεγαλύτερη τιμή και ποια είναι αυτή;

19.Να επιλυθεί η ανίσωση $\eta\mu 3\chi+\sqrt{2}\sigma\upsilon\nu 3\chi < \frac{\sqrt{3}}{2}$

20. Να επιλυθεί το σύστημα
$$\begin{cases} \eta\mu\chi+\sigma\upsilon\nu\chi = \sqrt{2} \\ \chi-\psi=\pi \end{cases}$$